

Bärare av MRSA -bakterien

Stafylokock är en vanlig bakterie, som förekommer hos flera människor normalt på huden, i svalget och på näsans slemhinnor. De stafylokockbakterier, som är resistenta mot en viss typs antibiotika, benämns meticillinresistenta Staphylococcus aureus eller MRSA. MRSA har blivit vanligare i hela världen, och också i Finland.

En MRSA -bärare är en person, hos vilken man konstaterat MRSA -bakterier i kroppen. MRSA -bärarskap är hos de flesta symptomfri. MRSA -bärarskap hittas hos helt friskapersoner, personer i olika åldrar, och sådana, som inte haft någon kontakt med hälso- och sjukvården.

Stafylokocker, som finns på huden, är oftast ofarliga på frisk hud. I sår och på söndrig hud eller på slemhinnor kan de dock orsaka infektioner. MRSA -bakterien, liksom stafylokocken som är sensitiv för antibiotika, kan orsaka infektioner när den kommer i kontakt med sår eller i blodet.

Bärarskap är inte ett hinder för normalt umgänge med andra människor

MRSA påverkar inte det dagliga livet. Man behöver inte berätta om bärarskapet på arbetsplatsen, i skolan, på daghemmet, i hobbyer, vid besök hos bekanta eller på andra ställen utanför hälso- och sjukvårdsinstanser. Bäraren kan upprätthålla normala sociala kontakter och aktiviteter trots fyndet av resistent bakterie. Bäraren kan besöka simhallar eller allmänna bastun, om det inte finns öppna, varande sår.

Händerna tvättas med vatten och tvål före matlagning och måltider. Händerna tvättas noggrant också efter WC -besök och torkas i egen handduk. Alla vård- och hygienredskap, såsom rakapparat, borste, krämer och sårvårdsprodukter, skall vara personliga, och skall inte delas med andra. För besökaren skall ha egen handduk, vilket också hör till normal hygienpraxis. Disk, byk och sopor hanteras på normalt vis. I städning av hemmet används vanliga rengöringsmedel.

Inom hemsjukvården kräver MRSA -bärarskap speciell uppmärksamhet. Därför skall man informera personalen om bärarskapet. Extra uppmärksamhet skall fästas vid handhygien i samband med skötsel av sår. Eventuella förband eller annat sårvårdsmaterial slänger man direkt i hushållsavfall.

MRSA-bärare på sjukhus eller i andra hälso- och sjukvårdsinrättningar

MRSA-bärare skall berätta om sitt MRSA -bärarskap när man hamnar på sjukhus eller utträtt ett ärende hos en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. I vårdinrättningar kan dessa bakterier spridas från en person till en annan via händer eller sanitetsutrymmen. På

sjukhuset är det viktigt att förhindra spridning av bakterierna till andra patienter. Mot MRSA -bäraren inriktas speciella åtgärder för att hindra spridning av MRSA. På bäddavdelning sköts MRSA -bärare i eget rum med kontaktisolering. Personalen använder skyddskläder vid nära vårdkontakt. Isoleringsåtgärderna får dock inte påverka tillgången av eller försämra kvaliteten på vård eller rehabilitering. Personalen handleder patienterna och anhöriga i användning av handsprit, och ger nödvändiga tilläggsanvisningar till besökare.

Egentliga Finlands välfärdsområdes Enheten för infektionsbekämpning upprätthåller ett **register på bärare**, vilket man förpliktas till enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), och detta register innehåller alla bärare av resistent bakterier inom sjukvårdsdistriktet. Enligt lagen kan information från registret av bärarskap förmedlas också till bärarens hälsovårdscentral. Om du använder andra hälsotjänster än din hemkommuns eller Egentliga Finlands välfärdsområde, ber vi dig att själv meddela om ditt bakteriefynd till sektorn i fråga.

Enligt lagen görs en anteckning i patientjournalen om bärarskapet, en s.k. riskuppgift ("riskitieto"). Denna information syns också i Kanta -arkivet. Med hjälp av detta förmedlas information om bärarskapet till hälsovårdspersonalen.

MRSA-bärarskap kan försvinna utan behandling eller man kan försöka bli av med bärarskapet med hjälp av s.k. rengöringsbehandling. På grund av att bärarskapet oftast är långvarigt, kan MRSA -odlingen bli positiv igen efter en längre tid, fast bakterien där emellan inte skulle ha hittats i prover. Riskuppgiften i patientjournalen kan upphävas endast på basen av beslut fattat av sjukvårdsdistriktets smittskyddsansvariga läkare.

Ifall man planerar ingrepp eller operation till bäraren, skall bäraren kontakta den vårdande enheten på förhand. Ifall MRSA -bäraren jobbar på sjukhus eller annan socialeller hälsovårdsinrättning, ta kontakt med ÅUCS Enheten för infektionsbekämpning (kontaktuppgifter finns nedan).

MRSA och familjemedlemmar

Personer, som bor i samma hushåll med MRSA-bärare, har ökat risk att också få MRSA. Därför skall bäraren informera personer i samma hushåll om sitt MRSA-bärarskapet. I det här fallet kan personen som bor i samma hushåll rapportera MRSA-exponeringen ifall hen hamnar på sjukhus, så kan MRSA-prov tas.

Tilläggsinformation får du från din egen hälsovårdscentral, sjukhuset som vårdat Dig och från Enheten för infektionsbekämpning i Egentliga Finlands välfärdsområde vardagar telefon 02 313 3273.